

D-dimeerid (P-D-Di)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

D-dimeerid (D-Di) on hüübimisel tekkinud stabiilse fibrini lagunemise lõpp-produktid. D-Di olemasolu viitab koagulatsiooniprotsessi aktiveerumisele ja selle tulemusena reaktiivse fibrinolüüsi käivitumisele. D-Di tase pole mõjustatud fibrinogeeni kontsentratsioonist ega lahustuva fibrini hulgast.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	9NC-katsuti (helesinine kork)
Säilivus	Plasma toatemperatuuril kaheksa tundi, -20 °C üks kuu. Plasma tuleb eraldada nelja tunni jooksul peale proovi võtmist (tsentrifuugida 2000–2500 x g juures 15 min).

Proovimaterjal hemostaasi uuringuteks võetakse esimese katsutina (v.a juhul, kui võetakse ka verekülv).

NB! Proovinõu peab olema täitunud katsutil oleva märgini!

Mistahes kliiniliste erijuhtude (nt hematokrit > 0,55) puhul ja säilitamise/saatmisega seotud küsimuste korral tuleb nõu pidada laboriga.

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsimeetod: immuunturbidimeetriline meetod

Referentsväärtused

0 p - < 3 p	< 2,47 mg/L*
3 p - < 1 k	< 2,74 mg/L
1 k - < 1 a	< 0,42 mg/L
1 a - < 6 a	< 0,53 mg/L
6 a - < 11 a	< 0,56 mg/L
11 a - < 18 a	< 0,39 mg/L
18 a - < 51 a	< 0,5 mg/L
≥ 51 a	0,01 x vanus mg/L

*Ühikud on antud fibrinogeeni ekvivalentühikutes (FEU, *fibrinogen equivalent unit*), s.o esialgne fibrinogeeni kogus, millest tekib mõõdetud hulk D-dimeere.

Näidustus ja kliiniline tähendus

Dissemineeritud intravaskulaarse koagulatsiooni (DIK) ja trombooside (süvaveenitromboos, kopsuarteri trombemboolia, insult) diagnostika.

Normaalne D-Di tase enamasti välistab venoosse trombemboolia (VTE) madala ja keskmise kliinilise tõenäosuse korral. Kõrge kliinilise tõenäosuse korral ei välista madal D-Di tase VTE-d täielikult.

Tõusnud D-Di tase pole spetsiifiline üksnes tromboosile. D-Di taseme tõus esineb ka hemorraagiatega, põletustega, pahaloomuliste kasvajatega, krooniliste põletikuliste haigustega, neeru- ja südamepuudulikkusega, kodade fibrillatsiooniga, maksatsirroosiga ja raskete infektsioonide korral (k.a COVID-19), traumade ja kirurgiliste operatsioonide järgselt, samuti raseduse lõpus ning sünnitusjärgses perioodis. Postoperatiivsel perioodil suurte lõikuste järgselt võib D-Di tase olla tõusnud 2–3 päeva, misjärel see tüsistusteta kulu korral normaliseerub.

Kaja Vaagen

Muudetud 05.08.2022